

PIŠETA IN UREJUJETA:
Lojze Košorok
in Pavla Gruden

Kar po domače...

Pravio, da krščanstvo vse bolj propada, ker se je našel materializmu. Točno. Toda to ni pripisati Kristusu. Njegov nauk je neizpodben, ker je osnovan na ljubeži in pravičnosti do človeštva. Tega so krivi cerkveni voditelji, katerim denar postaja vse večji viadat. Vzemimo samo en droben primer.

Prejšnji teden se je vršila trdnevna panavstralska konferenca grških socialnih delavcev na katero so bile povabljene vse etnične skupine. Odzvali so se razen Avstralcev le Jugosloveni. Rojak Košorok in podpisana. (Tukaj nimam niti najmenšega namena namigovati na Slovence, ker imamo pač samo eno Jugoslovensko agencijo za Socialno varstvo.) Konferenca se je vršila na N.S.W. univerzi v Kensingtonu, kjer so nam preskrbeli tudi hrano v zgradbi Shalom v kateri stanujejo Izraelci, ki na tej univerzi študirajo.

Ker se s kolegom Košorokom nisva prenotirala za soboto, nisva mogla plačati kosila, ker je sobota Judovska nedelja, oziroma sveti dan, kar je resnici na ljubo povedano absolutno pravilno že verjamemo bolj Kristusu kot pa onim, ki so sedni dan prenesli na nedeljo. Rabi naju je zaprosil, da plačava najino kosilo po sončenemu zahodu. Celozaujal name je kot bratomata, čeprav sva imela vse možnosti, da ne plačava dolgovane vsote.

Zdaj poglejmo krščanske cerkve: v nedeljo, torej na sveti dan po trditvi teh veroizpovedi, razen Adventistov, v cerkvi zbirajo denarne priloge za to in ono. Adventisti sicer denarja ne sprejemajo "na roko" sprejemajo ga pa le. V kuvertah, pa najsib bo gotovina, cek ali podpisana izjava za vstop v bodoče... Čudim se sploh, da krščanske vere polagajo toliko važnosti na denar - če imajo tako močno vero v Boga. Ljudi s predskodi se vedno pritožujejo, češ, da so Izraelci vsi bogati. Krščanske cerkvene oblasti niso nič manj talentirane za pridobitev kapitala v gotovini, zlatu, juvelih in v nepremičninah. Zemljišč in palač imajo ničkoliko. Tega absolutno ni zanikati. Materializem se je vrnil celo v osebno življenje "božjih" služabnikov ki bi v Kristusom moral biti služabniki človeštva.

Predimo na drugi primer, ki se je zgodil na isti konferenci. Financirali so jo deloma industrijski in trgovski podjetniki grške skupine v Avstraliji, in deloma grška država ter grška pravoslavna cerkev z glavnim sedežem v Grčiji.

Rekli boste čemu vam to pripovedujem - zato, da se ne bi kaj sličnega zgodilo med nami.

Ko je vrhovi cerkveni predstavniki grške pravoslavne cerkve v Avstraliji zvedel, da se bo konference udeležil tudi duhovnik, ki pripada grški neodvisni cerkvi v Avstraliji, je zahteval, da se je ta ne udeleži v duhovniški oblike. V nasprotnem slučaju, je izjavil nadškof, "se jaz ne bom udeležil konference". Konzul pa je telegrafiral, da konference ne bo prisostvoval "v led okoliščin". Nastal je spor. Po volji sklicanih je zmagal "neodvisni" duhovnik, ki je tudi

socialni delavec, in prisostvoval seminarju vse tri dni v svoji duhovniški oblike. Zmagala je pravičnost.

Vsek kristjan je predstavnik Kristusov, kateremu njegovi "uradni" predstavniki kroje vsakovrstne sukrajne, krila in klobuke, namesto da bi bili vsi eni, in skromni ter blagi kot Kristus.

Zmotil se je ta "visoki" (to besedo bi morali odpraviti, kajti Kristus ni priznal nobene razredne razlike) cerkveni glavar, ko je mislil da ima "njegov" denarni prispevek za ta seminar moč izključiti iz konference duhovnika, ki se njemu ne pokori. Konzul se je kot diplomat seveda dobro izvlekel iz nerodne situacije.

Vsek kristjan bi se zavedati, da je po Mateju 6:3 zapisano: "Kadar daješ milostino ne daj vedeti levici kaj dela desnica." Cerkev mora živeti od milostine. Če je danes takoreč več ni, je z milostjo krščanstva nekaj zelo narobe, tako med verniki kot v Cerkvi.

Imena oseb, ki karkoli darujejo cerkvi se ne bi smelo objavljati ne glede na obliko daru. Pravijo sicer, da se na ta način ljudstvo hrabri k milostimi. V resnici pa je to le "pihanje na človeško" dušo, ki je polna ničestvi. Kdor da, naj da ne da bi se vedelo za njegovo ime.

Mnogi dajejo iz bahaštva, ki je lastnost tudi revježev. Pa pravijo ravno božji služabniki, da kontrola mora biti. Slabo je, kadar ljudstvo celo Cerkvi več ne zaupa.

Naj dodam še to, da so ti mladi grški socialni delavci iz univerzitetne izobraževanje nenačadno predani svojemu delu za dobrobit človeštva, izvanredno sposobni, zvest svojemu narodu in da se absolutno ne ozirajo na politiko, narodnost ali veroizpoved, niti na verske oziroma politične tradicije svoje nove ali stare domovine. Službo človeštva. Bogu služi kdor služi človeštvo.

Tega se mi (druge narodnosti naj nas v negativnih oziroh ne zanimajo) še vedno nismo naučili.

Pavla Gruden

LJUBLJANA - Eno izmed največjih presemečenj preteklega leta je v zahodnemškim poslovnim krogih povzročila novica, da je jugoslovansko podjetje iz Velenja "Gorenje" kupilo podjetje Koerting iz Grassaua na Bavarskem. Pred tem je vse kazalo, da nič ne more rešiti Koertinga pred finančnim polom. Nekatere mednarodne firme so se po krajših pogajanjih umaknile, rešitev za Koerting pa je prišla od tam, kjer so jo najmanj pričakovali.

Gorenje-Koerting je firma, ki posluje po običajni zahodnemški zakonodaji. Koerting ima danes močan razvojni center (v njem dela 80 inženirjev). Ki bo sodeloval z Gorenjem. Prihajalo bo tudi do dvostranske izmenjave izkušenj in informacij, saj tudi Gorenje vlagajo velike napore v razvojno dejavnost. V tem trenutku pa je Koerting gotovo v določeni prednosti.

Prek petdeset let staro podjetje Koerting sodi med pionirje elektronike. Danes zaposluje 1.300 delavcev, med njimi je precej Jugoslovanov, ki so na začasnom delu v tujini. Dnevno pa izdelajo 800 barvnih televizorjev in 150 glasbenih skrin. Toda danes ni na tem področju več velikega zasluga.

postaviti na noge neko novo proizvodnjo, ki je v Grassau že utemeljena, ni nobenih ovir, da nemški strokovnjaki ne bi prišli v Jugoslavijo ter to proizvodnjo razvili tudi v jugoslovanskem delu Gorenja."

Gorenje-Koerting je firma, ki posluje po običajni zahodnemški zakonodaji. Koerting ima danes močan razvojni center (v njem dela 80 inženirjev). Ki bo sodeloval z Gorenjem. Prihajalo bo tudi do dvostranske izmenjave izkušenj in informacij, saj tudi Gorenje vlagajo velike napore v razvojno dejavnost. V tem trenutku pa je Koerting gotovo v določeni prednosti.

Prek petdeset let staro podjetje Koerting sodi med pionirje elektronike. Danes zaposluje 1.300 delavcev, med njimi je precej Jugoslovanov, ki so na začasnom delu v tujini. Dnevno pa izdelajo 800 barvnih televizorjev in 150 glasbenih skrin. Toda danes ni na tem področju več velikega zasluga.

Konkurenca je v ZR Nemčiji zelo velika, zato je v tem trenutku glavna naloga razviti nove proizvodne programe.

Proizvodnja zabavne elektronike, danes glavni proizvodni program, naj bi se do leta 1985 skrčil na eno tretjino celotne proizvodnje. Proizvodnjo barvnih televizorjev bodo povečali do 1000 sprejemnikov na dan, vedno bolj pa bodo svoje mesto iskali na področju proizvodnje

krmilne, komercialne, računalniške, šolske, in merilne elektronike.

Glavna tržišča Koertinga tudi vnaprej ostajajo v ZR Nemčiji in delah EGS, Avstriji, Egipetu in Iraku. Koerting bo v prihodnje tudi dober kupec jugoslovenskih materialov in izdelkov za elektroniko. Tako bo samo promet z radgonskim Elradom do leta 1985 dosegel vrednost 80 milijonov mark.

Razstava obrti

Na 4. mednarodnem sejmu malega gospodarstva bo 14.000 eksponatov

Proizvodni in storitveni dosežki obrtnih delovnih organizacij, drobne industrije, združenj samostojnih obrtnikov, obrtniških zadrug, pogodbenih delovnih organizacij in njihovih združenj ter povezovanje drobrega gospodarstva z industrijo - takšen je okvir letošnjega 4. mednarodnega sejma malega gospodarstva, ki ga bodo na razstavišču Gorenjskega sejma v Kranju odprli v sredo ob 10. uri in bo odprt do 16. maja.

Na sejmu bo sodelovalo 400 neposrednih razstavljalcev z okoli 14.000 eksponati, približno 2.000 obrtnikov in manjših delovnih organizacij iz omorvine in tujine.

Od 5.600 kvadratnih metrov pokritega razstavnega prostora so odstropili 1.000 kv. metrov razstavljalcem iz Avstrije, Italije, Švice, ZR Nemčije in Švedske.

Tako kot lani bodo tudi fetos v okviru sejma, pripravili dvodnevno strokovno posvetovanje. Na prvem, ki bo v četrtek, 10. maja v prostorih

krajske občinske skupščine, bodo spregovorili o osebnem delu v okviru slovenskega gospodarstva ter o uranjanju medsebojnih odnosov med obrtniki in njihovimi delavci v skladu z novimi pogodbami o zaposlovanju delavcev v obrti.

Naslednji dan se bodo udeleženci seminarja seznanili z oblikami sodelovanja osebnega z združenim delom ter s tovrstnimi potrebami industrije

Peter Potočnik

Pesem Trboveljčanov za rojake

Gostovanje v Munchnu in nastopi v Trebčah in Križu pri Trstu

TRBOVLJE. - V okviru sodelovanja med slovenskim društvom "Triglav" iz Munchna in trbovško občino je včeraj odpotovala 25-članska kulturna skupina mladih iz Trbovelje na krajev gostovanje k našim delavcem, začasno zaposlenim v tujini. Nocoj so pevci, recitatorji in

plesalci nastopili v Munchnu, jutri zvečer pa bodo v Ausbergu. Pevci Svobode 2 iz Zgornjih Trbovelj pa so za konec tedna nastopili pri zamejskih Slovencih v Italiji. Trbovelški oktet je imel v petek celovečerni koncert v Trebčah pri Trstu, mešani pevski zbor Svobode 2 in "Trboveljski oktet" pa sta sinfoč nastopila v Križu pri Trstu v okviru sodelovanja s pobratenim PD "Vesna". Trbovelški pevci so se poklonili tudi žrtvam pri spomeniku Bazovici.

Jubilej Ameriških Slovenk

WASHINGTON - Organizaciji "Naprednih ameriških Slovenk", ki je pravkar slavila svojo 45-letnico zelo vsebinskega in humanega dela, so slovensko izročili red bratstva in enotnosti s srebrnim vencem, s katerim jo je odlikoval predsednik Jugoslavije Josip Broz Tito.

V Slovenskem domu v Clevelandu, kjer je sedež te organizacije, so proslavili 45-letnico, goste pa je v imenu Izseljenske matice Slovenije pozdravila Barbara Gorčar. Za novo predsednico je bila izvoljena Cecilia Wolf, za glavnega sekretarja pa dolgoletna aktivistka te organizacije Josi Zakrajšek.

Bližu 400 delegatov je na slovenskem banetu pozdravil jugoslovanski generalni konzul Stane Lenardič, ki je poudaril, da je organizacija majhna, toda dejavna, predvsem na humanitarnem področju. Po njegovih besedah so napredne ameriške Slovenke zelo veliko prispevale tudi k boljšemu razumevanju in dobrim odnosom med njihovo sedanjino in bivšo domovino. Članice omenjene organizacije so bile med prvimi, ki so med in po vojni pomagale domovini, saj so zbirale in pošiljale odeje, hrano in denar.

Igor Košak, 30-letni slovenski plesalec, solist Nemške opere v zahodnem Berlinu, nastopa jutri na veliki mednarodni prireditvi v londonskem Coliseumu, posvečeni mednarodnemu letu otroka. Na prireditvi nastopajo umetniki

svetovnega slovesa, na primer Viktorija de los Angeles, Tereza Berganza, Valentina Levko in Andrej Heidrun Schwaarz, ki je Kontrajtev. S Košakom nastopa tudi njegova žena, prav tako baletna solistka v berlinski Operi.

Jože Šmit ŠALJIVKA

Ójtele, kdótele?
Jáztele, títele:
jesti le, piti le,
dremati, spati
in se igrati.

Ójtele, jójtele,
jáztele, títele,
mar boš le mucke
obuval in bril,
mar boš s koprivo
si pamet solil?

Ójtele, jáztele,
ójtele, títele,
kdo bo pa delal,
kdo se učil?

NAŠA VAS

Na belo steno
sem obesil sliko naše vasi.
Lepa je ta naša vas.
Na sredi stoji cerkev
v gotskem slogu in
okoli nje so strnjene
druga ob drugo
rumene, bele in zelene hiše
in v vsaki hiši nekdo stanuje:
v rumeni družina, ki
ima pet otrok.

Lani so imeli nesrečo:
nekdo je povozil mačko,
ki so jo imeli vsi tako radi.

V zeleni družini, ki
ima dva otroka, fanta in
deklico, kakor sta si mati
in oče že lela. Vsi so srečni,
ker imajo vsi isti okus:

vsi namreč zelo radi jedo
svinjsko pečenko.

In v beli hiši je trgovina.
Kupiš lahko vse, kar

potrebuješ za živiljenje,
o vseh svetih so celo prodajali
sveče in lučke za na grob,
o božiču pa okraske za
božično drevo in

o veliki noči zajčke, pri
katerih so imeli smolo,

ker sta dva padla na tla
in se zdrobila, bila sta
pač iz čokolade.

Še ena hiša se vidi na sliki,
ki je rumeno pobarvana: to
je vaška gostilna.

Ker stoji blizu cerkve, gre
tja po maši veliko ljudi, ki

tam pijejo in pojajo: najrajši
pač pesni, ki pojajo o ljubezni

o polju, o glazbi, o vincu
rumenem in o mladosti.

Škoda je samo, da morajo
gostilno opolnoči zapreti.

Vsi ljudje te vasi
pa hodijo v gotsko cerkev
z baročnim oltarjem ne samo
k maši in spovedi,

tudi zelo radi k porokam.
Samo če kdo umre,
tedaj ga morajo nesti tja.

In čisto zadaj se vidi
še lipa, ki je stara menda
čez tristo let.

Votla je že in trhla,
morali bi jo posekat –
škoda za našo vas.

GUSTAV JANUŠ

Milena Batič BALON

Dvignil balon se rumen je v nebo,
vrabček si misli: meh za proso.

TRIBINA ČITALACA
Svi radovi konkurišu za 'Njegoševu nagradu'
Živorad Jovanović

O more, more,
ti biseru Balkana,
šta učini sa domovinom mojom,
kakva to potekla
iz tebe sila nezana?

Zašto baš zemlju moju
koja živi u zdravoj slozi,
zašto je obavi tugom
i crnom nogom zgazi?
Zašto mnogima nama,
sinovima tvojim što
lutamo po dalekom svijetu,
zašto zauvijek uze oca,
majku, brata ili sestru?
Zašto domove mnogim
i dijela ruku njihovih
ti sruši u naletu svome,
zašto siročad mnoga
da nemaju više poći kome?

O more, more,
ti biseru Balkana,
zašto tugom nas obavi,
usmjerena iz tebe
sila neka nezana
(sa zorom što tek je radila,
1979. petnaestog Aprila)?

A.G. Marčok

Daniela

Voleo sam tu devojku i bio
u nju neizmerno zaljubljen.
Zamišljao sam kako bi sa
njom bio srećan; ustvari,
toliko sam se bio uživio u nas
dvoje kao par, da sam u to bio
siguran. U svojoj mašti ja sam
već video ceo naš zajednički
život unapred, uokviren
porodičnom srećom koja nam
uvek iznova potvrđuje, da
smo nas dvoje upravo rođeni
jedno za drugo...

Ali, ona me je izbegavala i
uspevala da me svojom
pojavom zanese. Tada bi se
osećao izgubljen, glup,
nesposoban...

A ona bi se smeđala
nadmoćno i ostavljala me da
bezpmoćno i uzalud pletem
svoje prazne snove o nama.
Nešto mi je u podsjeti
govorilo da joj nisam dorastao, da joj nisam ravan.
A ja bi htio baš nju i srce mi je
drhtalo svakoga dana od neke
nepoznate sile čeznje i želja,
uvek kada bi se sreljili kada bi
mislio o njoj. Ja sam voleo
Danielu i želeo da i ona bude
srećna zbog toga, jer sam
smatrao da je za svaku ženu
najvažnije da bude voljena.

Njeni roditelji su bili na
dobrom položaju. Ona je

uskoro trebala da završi
studije na fakultetu.

Ja sam tezgario po
Beogradu i nisam uspeo ništa
konkretno da završim. Ali ja
sam imao smisla i osećaja za
savremen i kulturni život.
Hteo sam da je volim; da joj
budem veran muž i iskreni
drug.

Ona me je verovatno
smatrala za bezkućnika, ili
možda za donžuanu koji
nema cilja. Malo smo
razgovarali jer je ona uvek
navodno nekud žurila...

Vreme je prolazilo. Ona se
kasnije udala za nekog
lepotana, a ja sam otišao u
Australiju. Ovde sam se
probio. Imam dobar posao,
izvestan ugled i lep položaj...

A ona?
Brat mi je pisao da ga je
jednom pitala za mene.
Ostavila je muža, dvoje dece,
roditelje i - pobegla u
Australiju!...

Raspitao sam se za nju.
Savest mi je nalagala da joj
pomognem u tudini. Ali, to
nije bilo potrebno. Našla je
posao, radi i živi u nekom
fletu. Jednom smo se čak i sreljili
u Sydney-u. Ona više nije ličila
na onu devojku koju sam

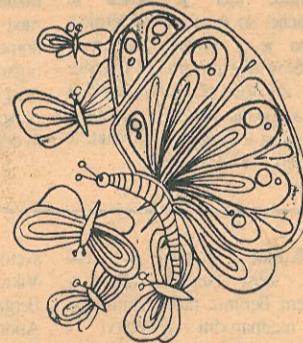
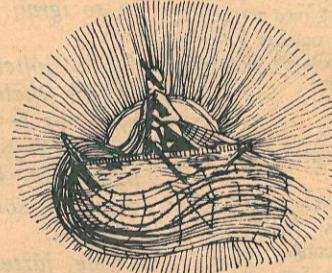
nekada poznavao. Gledali
smo se ukočenih pogleda
dugo vremena. Iz naših očiju
izbijala su istovremeno:
sećanja, bol, patnja, tuga,
žudnja, prkos, srdžba, ponos i
čežnja...

Na momente vidimo kako
bi oboje trebali vrtoglavom
brzinom da poletimo jedno
drugom u zagrljav. Zatim ja
vidim kajanje u njenim
očima, dok ona u mojim vidi
pitljane koje glasi: zašto
voljena, zašto? Već u tom
momentu u meni se
rasplasao bol očajnika, koji
je i ona videla i na koji mi nije
mogla dati nikakav odgovor.
Ono što je prošlo, nije bilo
moguće povratiti.

Rastali smo se bez i jedne
izgovorene reči i produžili
svako svoim putem. Kuda?
To stvarno dugo nismo znali...

Nastavili smo da živimo,
jer moramo; do suđenog
dana. Ona negde u Sydney-u,
ja negde u Kanberi. Ostalo
nam je samo da i dalje
razmišljamo o neostvarenim
željama, o porodičnoj sreći, o
zadnjem susretu... Ostalo
nam je još da prokljemo
naše sudbine, (tako se to kaže);
ona njenu, ja svoju.

Svako na svoj način.

Bogomir Kuliza

Moj Izvor

U dolini u Planini
izvor je malo bio.
Niz kamen je voda lila,
s'kojeg sam ja uvek pio.

To je bilo davno, davno,
kad sam ovce ja čuvao.
Za moj izvor u planini
niko drugi nije znao.

Dok sam bio ja čobanče
dan nijedan prošo nije,
da moj izvor ja ne vidim
dal je bistar, kako lije.

Ja, gotovo, jedva pamtim,
vremena je prošlo dosta,
od kad odoh iz planine
i izvor je sam mi osta.

Od tog doba kud sam prošo
i gde god sam vode pio,
prisetim se izvorića
kod kojeg sam stalno bio.

Kad ponovo vreme dove
te ja odoh u planinu,
željan moga izvorića,
sišao sam u dolinu.

Kad do njega, blizu, dodoh
na oko se suza spremi.
Ražali se srcu mome,
izvorića moga nema.

Prekrilo ga, trulo, lišće.
Ne vidi se gde je bio.
I putić je urastao,
kojim sam mu prilazio.

Nisam htio da se vratim,
već po trulom lišću zadnjoh,
te, duboko, zatrpani
moj izvorić ja pronadoh.

Ja sa njega, trulo, lišće
razgrnuh na stranu.
Tad osvanu mom izvoru
i Sunce ga granu.

Opet voda s'njega linu,
niz taj kamen kao prije.
Ja ga gledam, pun miline,
a za suzom suze lije.

Ja ga pitam: "Moj izvor!
Znaš li šta je davno bilo,
sećaš li se čobančeta
što je vodu s'tebe pilo?"

Kad poznade prijatelja
poče jače on da teče.
Niz kamen mu kapi skaču,
pa mi tužnim glasom reče:

"Prijatelju stari,
davno je to bilo
kada beše ti čobanče,
pa si vodu s'menę pilo."

Tad grejaše mene Sunce
preko celog dana,
kad odjednom tebe nesti
mene prekri tamu.

Zaveja me lišće s'gore,
kada, prva, Jesen dode.
Tako meni, sve do sada,
dol u tami vreme prode.

Medenici, tvoga stada,
slušao sam, često, tuda.
Zvoneći je, uz dolinu,
zamicala preko brda.

Uvek tako, svakim danom
slušao sam zvuke njene,
ali ti nikad ne naide,
da razgrneš lišće s'mene.

Hvala tebi, prijatelju,
negdašnje čobanče".
A niz kamen kapi skaču
sve jače i jače.

Zaigralo srce meni
od žalosti i miline.
S'kamena se vode napih
i produžih pro planine.

Tebi Dalekoj

Tu sam
i dalje stojim
kao kip slobode.
Dok oluje
nemilosrdno
ruše sve želje
u očajanju tuge i besa.

Prolaze noći
dani i godine,
odlazi mladost
sa našom daljinom.
Uperi pogled
ka vedrom vidiku
ne plaši se mraka,
jer ja sam pored tebe.

I nemoj stajati
jer odmiče vreme
lagano starost
korača k nama.
Pevaj o sebi,
pevaj o meni
pevaj mladosti
jer nisi sama.

Jednog dana
kad vreme dode
bićemo zajedno
u pravi čas.
Ne gubi nadu
volju za život
veruj u ljubav,
jer to je spas.

Condor Valentino

Sve bolnice pune, medicinke tužne,
Majka oplakuje čedo malo svoje;
Dvoje unakaženi, jedno mrto, a jučer ih bješe troje,
Dva kamena oka jedne majke prokljuju slučajeve ružne!

Dijete moje drago, slatko
Vrijeme života ti bješe kratko
Priroda hara i divlji sve ruši,
O, dijete drago, tvoje prvo "ma-ma" u srcu me guši.

Ruše se gradovi drge nam otadžbine,
Padaju zgrade, nevinu se gine,
Crnogorsko Primorje bješe žrtva ovog puta,
Sad pomažu braća svijetom razasuta!

Braća draga, Crnogorci moji
Strašna sudbina vas zadesi
U najljepšom kad bejaste jeku
To bejahu dragog Boga grijesi!

I mi ovi mali ljudi iz pečalbe
Sa suzama i solidarnošću sjecamo se majke,
Tužna vijest i srce razara,
Oh oče, braćo, sestre, da l'ostade živa majko stara?

Leti JAT-u putem domovini
Nosi sažaljenje moje, da me želja mine,
Leti i majku mi obidi,
Poruku joj daj da će njena čerka stići!

A do našeg sastanka ponovnog,
Utješi mi moje sve iz zavičaja,
Pruži pomoć onima, koji je trebaju
Reci im, da ih volimo... neka znaju!

Soka Petković